

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

Kereskedelmi név: **CLICK® PLUS**
 Kiszerezés: műanyag kanna (10 literes kiszerezésben)
 Felhasználása: gyomirtó szer, kizárólag foglalkozásszerű felhasználásra
 Gyártó/ Beszállító: **OXON Italia S.p.A.**
 cím: Via Sempione 195, 20016 Pero (MI), Olaszország
 telefon: +39 2 355781
 honlap: www.oxon.it
 Forgalmazó: **Magyar Kwizda Kft.**
 cím: 1027 Budapest, Medve u. 24.
 telefon: +36 1 224 7300 fax: +36 1 212 0873
 e-mail: kwizda@kwizda.hu
 honlap: www.kwizda.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

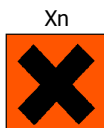
Sürgősségi telefon: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: **06 1 476 6464**; Éjjel-nappal elérhető, ingyenesen hívható: **06 80 20 11 99**

2. A veszélyek azonosítása

A gyártó és a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

Ártalmas

Környezeti veszély

EK-veszélyjel: Xn Ártalmas
N Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 20/22 Belélegezve és lenyelve ártalmas
R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Fizikai-kémiai veszély: A készítmény nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes.

Egészségkárosító veszély: A készítmény lenyelve és belélegezve ártalmas. Bőrrel érintkezve és belélegezve irritációt okoz. Szenzibilizáló hatású, allergikus bőrreakciót okozhat.

Környezetkárosító veszély: A készítmény nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat. Akadályozzuk meg a készítmény felszíni vizekbe, talajvízbe és közcsontrnába kerülését.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Kémiai leírás: acetoklór és terbutilazin tartalmú gyomirtószer

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, R-mondat
Acetoklór CAS-szám: 34256-82-1 EU-szám: 251-899-3	41%	Xn N R 20-37/38-43-50/53
Terbutilazin CAS-szám: 5915-41-3 EU-szám: 227-637-9	19,5%	Xn N R 22-50/53 * (gyártó)

Antidótum (Furilazol) CAS-szám: 121776-33-8 EU-szám: –	1,5%	 Xn N	R 22-43-51/53 * (gyártó)
Emulgeátor	5,5%	 Xi	R 36/38 * (gyártó)
Monopropilén-glikol CAS-szám: 57-55-6 EU-szám: 200-338-0		Expozíciós határértékkel rendelkezik	

* Nem osztályozott anyag lásd: a 67/548/EGK irányelv I. számú melléklete, ill. a 3/2006. (I. 26.) EüM rendelet

A készítmény egyéb komponensei nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek és R-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. és a 15. pont adja meg. Az R-mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt ki kell mosni, meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost, és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő szappanos vízzel azonnal alaposan le kell mosni. Bőrtünetek (bőrpír, irritáció, allergiás reakció) jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencsét távolítsuk el. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: Ne hánytassunk! Öblítsük ki a sérült szájüregét vízzel, majd amennyiben eszméletlenül van, itassunk vele 1-2 pohár aktív szén tartalmú vizes szuszpenziót. Forduljunk orvoshoz. Öntudatlan sérültnek ne adagoljunk semmit szájon keresztül.

Belégzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre és helyezzük nyugalomba. Rosszullét esetén forduljunk orvoshoz.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Megfelelő oltóanyag: szén-dioxid, oltóhab, oltópor; a megfelelő oltóanyagot a környezetben égő anyagok alapján kell megválasztani.

Egyéb okokból nem megengedett oltóanyag: vízpermet, vízszugár; a készítmény veszélyt jelent a környezetre – ne hígítsuk.

Veszélyes égéstermékek: szén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok, hidrogén klorid

Speciális tűzoltási előírás: Határoljuk el a tűz területét és távolítsuk el a védőöltözettel nem rendelkező személyeket. Kerüljük el a felszabaduló füst és egyéb égéstermékek belélegzését. A tűz során keletkezett hulladékot és a szennyezett oltóanyagot gyűjtsük össze és az előírások szerint ártalmatlanítsuk.

A tűz esetén használatos védőeszközök: Teljes védőöltözet (szorosan zárt, vegyi anyagoknak ellenálló védőruházat) és a környezet levegőjétől független légzőkészülék.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

Személyekre vonatkozó óvintézkedések: Kerüljük el a készítmény szembejutását, bőrrel való érintkezését és gőzeinek belélegzését. Személyi védőfelszerelés viselése szükséges (lásd 8. pont). A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani. Figyelmeztessük a készítménnyel dolgozókat a készítmény egészségkárosító hatásaira.

Kiömlés esetén: Használjunk védőfelszerelést a kiömlött termék összegyűjtésekor. A kiömlött készítményt inert, folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, vermikulit, föld) kell befedni és felitatni. Az összegyűjtött hulladékot a szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott zárható

veszélyes hulladékgyűjtő tartályban kell tárolni. A szennyezett területet ezután sok vízzel le kell öblíteni. Ügyeljünk a csúszásveszélyre! Szivárgó konténereket, nagyméretű, szivárgásbiztos hordókba helyezve készítsük elő szállításra.

Környezetvédelem: Akadályozzuk meg a kiömlött anyag tovább terjedését homokzsákokkal vagy más egyéb eszközzel. A készítményt, illetve a belőle származó hulladékot közcsatornába, élővizekbe, talajba engedni nem szabad. Ha a készítmény élővizekbe, talajba jut, értesítsük az illetékes hatóságokat.

7. Kezelés és tárolás

Kezelés: A terméket csak erre megfelelően kiképzett személyek használhatják. Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény bőrre kerülését, szembejutását és gőzeinek belélegzését. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről. A készítménnyel történő munkavégzéskor viseljünk személyi védőfelszerelést. Munkavégzés alatt étkezni és dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.

Tárolás: A terméket eredeti, bontatlan csomagolásban, jól szellőző, hűvös helyen tároljuk. Tárolási hőmérséklet -15°C és $+40^{\circ}\text{C}$ között. A minimális tárolási hőmérséklet alatti hosszabb tárolás után részleges kristályképződés felléphet. Ha megfagyott, vigyük meleg helyiségbe és gyakran rázzuk fel, hogy ismét oldott állapotba kerüljön. Megfelelő jelöléssel ellátott polietilén edényben tárolható. A terméket ne tároljuk acéltartályban. Gyermek számára hozzáférhetetlen helyen, élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. Raktározhatósági időtartam: 2 év.

Együttes tárolással kapcsolatos információk: nincs adat.

Egyéb tárolási információ: A környezetszennyezés megelőzése érdekében szilárd, jól szigetelő padozatú raktárhelyiségben tároljuk.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék bőrre kerülését és szembejutását.

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniiai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.
- A munkaruhát különítsük el és kezeljük külön a hétköznapi ruházattól.

Személyi védőfelszerelések:

Légzésvédelem: Rendeltetésszerű felhasználás esetén nem szükséges. Elégtelen szellőzés esetén gondoskodni kell a megfelelő légzésvédelemről (védőmaszk, megfelelő szűrővel ellátott védőálarc).

Kézvédelem: Kémiai anyagoknak ellenálló védőkesztyű (pl. nitrilgumi, neoprén) viselése szükséges.

Szemvédelem: Ha fennáll a termék szembe kerülésének veszélye jól záródó védőszemüveg szükséges.

Bőrvédelem: Kémiai anyagoknak ellenálló védőruha (Hypalon, Tyvek, Saranex, PVC, stb.), illetve védőlábbeli viselése szükséges nagy mennyiségű készítménnyel történő munkavégzés esetén.

Foglalkozási expozíciós határérték (a munkahelyi levegőben megengedett határérték):

Furilazol: TWA: $0,1 \text{ mg/m}^3$

Monopropilénglikol: TWA: 10 mg/m^3 (az expozíciós határérték csak a peremre vonatkozik)

TWA (Time weighted average): 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció, megengedhető.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	fehér – fehérszerű
Szag:	festékre emlékeztető
pH (10 g/l-es vizes oldat):	5,6
Lobbanáspont:	$>105^{\circ}\text{C}$
Sűrűség:	$1,101 \text{ g/cm}^3$
Oldhatóság vízben:	teljesen oldódik
Kinematikai viszkozitás:	nincs adat

10. Stabilitás és reakciókészség

Átlagos munkakörülmények (normál hőmérséklet-, és nyomásviszonyok) között a készítmény stabil.

Elkerülendő körülmények: magas hőmérséklet

Elkerülendő anyagok: nem ismert

Veszélyes bomlástermékek: égés vagy termikus bomlás során az alábbi anyagok képződhetnek: szén-oxidok, nitrogén-oxidok, hidrogén-klorid

11. Toxikológiai információk

A termék toxikológiai megítélése a hasonló formulációjú termékre vonatkozó toxikológiai adatok, besorolása a 1999/45/EK irányelv, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet alapján történt.

Akut toxicitás:

LD₅₀ (dermális, patkány): >2000 mg/kg

LD₅₀ (orális, patkány): >1137 mg/kg

Akut tünetek: levertség, légzési nehézség, remegés

A készítménnyel történt vizsgálatok alapján:

Bőrirritáció: bőrirritációt (bőrpír, bőrduzzadás) okoz

Szemirritáció: enyhén irritálhatja a szemet

Szenzibilizáció: bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat

12. Ökológiai információk

Körültekintő munkavégzéssel el kell kerülni a készítmény és a belőle származó hulladék környezetbe (élővizek, talaj) jutását.

A készítmény nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

Perzisztencia és lebomló képesség:

acetoklór: felezési idő (talajban): 12,9 nap (20°C)

felezési idő (vízben): 12 nap (20°C)

terbutilazin: felezési idő (talajban): 30 – 60 nap

furilazol: felezési idő (talajban): 52 – 78 nap (20°C)

felezési idő (vízben): 6 nap (20°C)

Bioakkumuláció:

acetoklór: oktanol-víz megoszlási együttható (log K_{ow}): 4,14 (20°C)

biokoncentrációs faktor (BCF): 20

terbutilazin: oktanol-víz megoszlási együttható (log K_{ow}): 3,2 (25°C)

biokoncentrációs faktor (BCF): 3

furilazol: oktanol-víz megoszlási együttható (log K_{ow}): 2,12 (23°C)

Ökotoxikológiai információ (készítmény):

EbC₅₀ (alga: *Selenastrum capricornutum* /72 óra): 4,16 µg/l

LC₅₀ (szivárványos pisztráng /96 óra): 1,26 mg/l

EC₅₀ (vízi bolha: *Daphnia magna* /48 óra): 11,7 mg/l

LC₅₀ (földigiliszta /14 nap): 696 mg/kg száraz talaj

13. Ártalmatlanítási útmutató

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történt.

EWC kód: 02 01 08 Veszélyes anyagokat tartalmazó mezőgazdasági vegyi hulladékok

A készítményt közcsatornába, élővizekbe, talajba engedni tilos. A készítmény ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen. Égetni csak megfelelő engedéllyel rendelkező égetőműben lehet.

A csomagolóanyag vízzel történő kiöblítés után göngyölegként kezelendő. Az öblítővizet veszélyes ipari hulladékként helyezük el. Az üres tárolóedények begyűjtését erre szakosodott cég végezze.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, ICAO/IATA) veszélyes áru.

- **Közúti/vasúti szállítás – ADR/RID:**

UN-szám: 3082

Az áru helyes szállítási megnevezése: Környezetre veszélyes folyékony anyag m.n.n (acetoklór, terbutilazin)

ADR osztály: 9

Osztályozási kód: M6

Veszélyt jelölő szám: 90

Bárcák: 9

Csomagolási csoport: III

- **Vízi szállítás – IMDG:**

UN-szám: 3082

Az áru helyes szállítási megnevezése: Környezetre veszélyes folyékony anyag m.n.n (acetoklór, terbutilazin)

Osztály: 9

Bárcák: 9

Csomagolási csoport: III

A TENGERVIZET SZENNYEZŐ ANYAG

- **Légi szállítás – ICAO/IATA:**

UN-szám: 3082

Az áru helyes szállítási megnevezése: Környezetre veszélyes folyékony anyag m.n.n (acetoklór, terbutilazin)

Osztály: 9

Bárcák: 9

Csomagolási csoport: III

15. Szabályozási információk

A biztonsági adatlap, a termék osztályozása és besorolása megfelel a 44/2000. (XII.27.) EüM számú rendelet és módosításainak, valamint a 67/548/EGK az 1999/45/EK számú irányelvekben és az 1907/2006/EK rendeletben foglaltaknak.

EK-veszélyjel: Xn Ártalmas
N Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 20/22 Belélegezve és lenyelve ártalmas

R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 23 A keletkező permetet nem szabad belélegezni

S 24 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést

S 35 Az anyagot és az edényzetét megfelelő módon ártalmatlanítani kell

S 36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni

S 46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni

S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni

Egyéb, a címkén feltüntetendő mondatok:

Az emberi egészség és a környezet védelme érdekében kövesse a használati utasításban leírtakat.

A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket. A permetezéshez használt berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa a felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül való szennyeződést.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, és arra szolgál, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. Minden egyéb célú felhasználásból eredő kockázatért a felhasználó felel.

A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Az alább felsorolt jogszabályok segítenek eligazodni a veszélyes anyagok és készítmények felhasználásából eredő, a felhasználóra háruló kötelezettségek betartásában. A listát nem lehet teljesnek tekinteni. Ez azonban nem menti fel a felhasználót, a készítmény használatára és tárolására vonatkozó egyéb jogszabályok ismerete alól.

A biztonsági adatlap 3. pontjában szereplő R-mondatok:

- R 20 Belélegezve ártalmas
- R 22 Lenyelve ártalmas
- R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású
- R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
- R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
- R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
- R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Jelen biztonsági adatlap a 2007. március 13-án kiadott magyar nyelvű biztonsági adatlap alapján készült.

Vonatkozó magyar törvények és rendeletek:

- Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.
- Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról;
a 38/2008 (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról;
az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.
- Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről;
a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.
- Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.
- Egyéb: 89/2004. (V.15) FVM rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról

Készült: 2009. március 20.